

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5543/2025
02.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужила АА из ..., малолетних ББ и ВВ обе из ..., које заступа мајка ГГ из ..., као законска заступница, а чији је пуномоћник Александар Бодловић, адвокат из ..., против туженог ДД из ..., кога заступа пуномоћник Санда Сувачар, адвокат из ..., ради конституисања права становања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 34/25 од 29.01.2025. године, у седници одржаној 02.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 34/25 од 29.01.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 160/2023 од 25.09.2024. године, ставом првим изреке, установљено је право становања тужила, малолетних ББ рођене ...2009. године и ВВ рођене ...2011. године на стану број .., евиденциони број .., површине 75м2 који се налази у стамбеној згради за колективно становање број објекта 1, саграђеној на кп бр. .. уписано у лист непокретности број .. КО Нови Сад II, све на адреси у Новом Саду Улица ... број .., број улаза .., чији је катастарски власник тужени све док за то постоје законски услови а најдаље до пунолетства сваке малолетне тужиле понаособ, што је тужени дужан да призна и трпи. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужила малолетних ББ и ВВ којим је тражено да се тужени обавезе да им предметни стан преда у државину. Ставом трећим изреке, утврђено је да је тужба тужиле АА повучена. Ставом четвртим изреке тужени је обавезан да малолетним тужилама накнади трошкове парничног поступка у износу од 399.937,05 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 34/25 од 29.01.2025. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена, а делимично одбијена и првостепена пресуда преиначена у делу одлуке о трошковима поступка, тако што је износ трошкова досуђен малолетним тужилама снижен на износ од 288.562,00 динара,

а потврђена у преосталом побијаном, а непреиначеном делу. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 - други закон) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Другостепени суд је оценио све битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, па нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. ЗПП, учињене у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је са законском заступницом малолетних тужила закључио брак 2004. године у ... и у току трајања брака рођене су АА 2006. године, малолетна ББ 2009. године и малолетна ВВ 2011. године у У току трајања брачне заједнице купљен је предметни стан у Новом Саду у Улици ... бр. ..., а као власник стана у јавним књигама уписан је тужени. Стан је купљен средствима стамбеног кредита који исплаћује искључиво тужени и није га могуће поделити физичком деобом. У току новембра месеца 2022. године, након што су туженом од стране МУП-а изречене хитне мере привременог удаљења учиниоца из стана и привремена мера забране учиниоцу да контактира и прилази тужилама и њиховој мајци, као жртвама насиља које су затим продужене на период од 30 дана, дошло је до фактичког прекида заједнице живота и тужени се иселио из предметног стана и преселио у ... у кућу где живи његова мајка, те се више није враћао у стан. Законска заступница малолетних тужила је заједно са ћеркама остала да живи у стану, а тужени са ћеркама не остварује контакте и живот у заједничком стану није могућ. Пресудом првостепеног суда П2 30/23 од 16.11.2023. године која је делимично преиначена пресудом другостепеног суда, разведен је брак туженог и законске заступнице малолетних тужила које су поверене мајци на самостално вршење родитељског права и уређени лични односи оцем, који од фактичког прекида заједнице није доприносио издржавању деце нити по пресуди о издржавању, због чега је против њега покренут извршни поступак, тако да му се месечно обуставља део плате у износу од 58.000,00 динара и због чега тужени од априла месеца не исплаћује рате кредита за стан. Тужени живи у ... у домаћинству са мајком, у кући која је у сувласништву мајке и стрица и која није подељена, већ је тужени са мајком користи целу у површини од 140м². Тужени је запослен на Институту за ... и остварује месечну зараду у износу од 115.000,00 динара, а такође и додатне приходе рентирањем чамца и изнајмљивање намештаја за прославе. Законска заступница малолетних тужила је запослена у козметичком салону где остварује зараду од око 50.000,00 динара месечно и нема других извора прихода, а у свом власништву не поседује непокретности, оптерећена је кредитом ради куповине аутомобила који је регистрован на име туженог. Малолетне тужиле похађају основну школу која се налази у непосредној близини предметног стана и који је центар њихових животних активности у Новом Саду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су конституисали право становања у корист малолетних тужила на предметном стану применом члана 194. Породичног закона, налазећи да је најбољи интерес малолетне деце која су поверена мајци на самостално вршење родитељског права да наставе становање у простору који је у функцији становања и у потпуности одговара њиховим потребама, те представља центар њихових животних активности, при чему то не представља очигледну неправду за туженог, с обзиром да живи са мајком у кући површине 140м² и остварује редовна месечна примања, иако су иста оптерећена ратом кредита и принудном наплатом неплаћених износа на име доприноса за издржавање деце будући да остварује додатне приходе, те има довољно средстава за живот. Одлука у посебном поступку који се води између законске заступнице малолетних тужила и туженог, ради деобе заједничке имовине стечене у браку, није претходно питање за одлуку у овом спору, нити је од утицаја утврђење сувласничких удела на предметном стану, нити постоји законска сметња да се право становања установи на стану који је у заједничкој својини оба родитеља, као у конкретном случају.

По оцени Врховног суда нису основани ревизијски наводи туженог о погрешној примени материјалног права.

Право становања је лична службеност, стварно право на стамбеној непокретности родитеља коме дете није поверено на вршење родитељског права, установљено у корист детета, као његовог титулара и родитеља који врши родитељско право. Истовремено је то и право из корпуса права детета и изворни носилац права становања је дете и установљава се у обиму који је детету потребан, што значи на целој стамбеној непокретности или на једном њеном делу. Родитељ детета који самостално врши родитељско право има изведено право становања све до пунолетства детета, а могућност установљења права становања везује се за кумулативно испуњење услова који су прописани чланом 194. Породичног закона. Том одредбом прописано је да дете и родитељ који врши родитељско право имају право становања на стану чији је власник други родитељ детета, ако дете и родитељ који врши родитељско право немају право својине на усељивом стану и траје до пунолетства детета. Право становања немају дете и родитељ ако би прихватање њиховог захтева за право становања представљало очигледну неправду за другог родитеља.

Конституисањем права становања у корист малолетних тужила пружа се заштита праву детета на дом и заштита његовог најбољег интереса. Зато се у парницама за заштиту права детета увек води рачуна о најбољем интересу малолетног детета, при чему се у том поступку не могу решавати имовински односи бивших супружника. У ситуацији када је предметни стан стечен у току трајања заједнице живота у браку, питање утврђивања удела бивших супружника у посебној парници која се води ради деобе заједничке имовине није претходно питање у парници за конституисање права становања, јер је Породични закон регулисао овај институт породичног права као специјални закон у циљу заштите најбољег интереса малолетног детета, односно заштите права малолетног детета на дом, па изостанак формалне одлуке о предлогу туженог да се одреди прекид овог поступка до правноснажног окончања поступка за деобу брачне тековине није од утицаја на законитост побијане одлуке. Зато су као неосновани оцењени сви ревизијски наводи туженог о погрешној примени материјалног права, односно да није јасно на ком делу стана је признато

право становања, јер је то право становања признато на целој стамбеној јединици на којој родитељи малолетних тужила имају право заједничке својине са неодређеним уделитема (члан 171. став 1. Породичног закона). Преосталим наводима ревизије анализирају се материјалне прилике и приходи туженог, као и законске заступнице малолетних тужила, а што је све предмет потпуно утврђеног чињеничног стања, које не може бити предмет преиспитивања и оспоравања у ревизијском поступку, нити ови наводи указују на постојање околности које би представљале очигледну неправду за туженог, као другог родитеља, односно да се у конкретном случају не би могао прихватити захтев за конституисање права становања.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић